

РОЗДІЛ 5. СТАТИСТИКА

УДК 311.21:377(477)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАТИСТИЧНОГО ВИВЧЕННЯ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

*Ганюкова А.Ю., аспірант,
Національна академія статистики, обліку та аудиту
м. Київ*

У статті проаналізовано джерела формування інформаційного забезпечення статистичного вивчення функціонування середньої освіти в Україні, що є базою для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень в соціальній політиці. Розглянуто опосередковані джерела інформації, у тому числі моніторинги та дослідження міжнародних та регіональних організацій. Визначено основні недоліки та обґрунтовано можливі напрями удосконалення сучасного інформаційного забезпечення.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, моніторинг, середня освіта, спостереження, статистичне вивчення.

Актуальність проблеми. Інтеграція України у європейський та світовий освітній простір вимагає постійного вдосконалення національної системи освіти, пошуку ефективних шляхів підвищення якості освітніх послуг, реального забезпечення рівного доступу всіх її громадян до якісної освіти, модернізації змісту освіти і організації її адекватно світовим тенденціям і вимогам ринку праці. Адже освіта є інвестицією в розвиток людського потенціалу, стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету України на міжнародній арені.

Важливість дослідження стану та розвитку середньої освіти полягає в тому, що саме ця ланка освіти є центральною в освітній системі: для частки населення процес навчання обмежується лише отриманням даного рівня освіти, для іншої – фактором успішності отримання наступних рівнів.

Органи управління освітою та інші структури, діяльність яких прямо чи опосередковано пов'язана з питаннями модернізації освіти та інші користувачі (науковці, населення) зіштовхуються з відсутністю необхідної інформації яка б створювала умови для: комплексного вивчення стану та виявлення характерних тенденцій у розвитку системи освіти; проведення міжнародних оцінок ефективності національної системи середньої освіти; зіставлення результатів діяльності з міжнародними стандартами в галузі освіти.

Тому надзвичайної актуальності набуває якісне інформаційне забезпечення аналізу процесів, що відбуваються у сфері освіти.

Інформаційно-статистичне забезпечення системи освіти включає в себе отримання, аналіз та поширення інформації, що характеризує кількісні закономірності та взаємозв'язки в системі освіти з врахуванням якісної багатомірності освітнього процесу: розвиток мережі закладів освіти, стан та використання матеріально-технічного забезпечення, структуру та якість науково-педагогічного складу, структуру та динаміку учнів та випускників, джерела надходження та напрями використання фінансового забезпечення, структуру навчальних закладів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблема сучасного стану інформаційно-статистичного забезпечення галузі освіти знаходять своє відображення в роботах Г.В. Єльнікової, Л. Забродської, І. Каленюк, Л.В. Козаренка, І.В. Калачової, М. Кравченко, О.І. Локшиної, Т.О. Лукіної, О.М. Майорової, О.Г. Осауленко, Л. Паращенко, Л. Цимбал, В.Г. Сарігло та інших.

Значна частина робіт даних авторів, у тому числі Т.О. Лукіної, Л. Паращенко, І. Каленюк, містить критичний погляд на сучасну систему збирання статистичної інформації, вказуючи на її недосконалість та неповноту отриманої під час таких досліджень інформації. Л.В. Козаренко характеризує сучасну систему збирання та оброблення інформації освітньої статистики як систему з недосконалою методологією та відсутністю чітких критеріїв, за якими можна було прогнозувати, планувати та проводити моніторинг [1]; В.Г. Сарігло вважає, що у цілому адміністративні та статистичні дані можна використовувати, але вони унеможливають вимірювання якості освіти в сучасному його розумінні [2].

В праці Л.М. Калініної [3] на підставі комплексного дослідження висвітлено характеристику видів інформації та їх класифікацію, відповідно до системи управління загальноосвітнім навчальним закладом; М. Кравченко – розкриває весь інформаційний блок соціальної статистики; І.В. Калачова – аспекти використання адміністративної інформації в соціальній статистиці, у тому числі освітній [4]; О.Г. Осауленко – удосконалення інформаційного забезпечення в системі державного управління.

Більшість досліджень містять фрагментарний аналіз окремих елементів досліджуваного явища, що не сприяє комплексності та системності отриманих під час такого аналізу результатів. Тому, аналіз існуючої системи інформаційного забезпечення статистики середньої освіти є досить актуальною.

Мета статті полягає у комплексному узагальненні інформаційного забезпечення статистичного аналізу, визначення джерел інформації, обґрунтування можливих напрямки удосконалення інформаційного забезпечення середньої освіти в Україні відповідно до сучасних потреб користувачів.

Виклад результатів дослідження. З метою дослідження стану та розвитку середньої освіти як в окремих регіонах, так і в Україні загалом, органи державної статистики збирають, групують, аналізують відповідну статистичну інформацію, яку можуть одержати з таких джерел:

- відомості про реєстрацію в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України;
- державні статистичні спостереження Державної служби статистики України;
- спостереження, які проводяться Міністерством освіти і науки та іншими міністерствами і відомствами України;
- спостереження міжнародних організацій;
- оцінки та розрахунки, що здійснюються на основі зазначених вище даних [5].

Використання даних державної звітності є основним, але не єдиним джерелом інформації. Поряд з офіційною звітністю при аналізі стану досліджуваного явища мають використовуватися опосередковані джерела інформації (моніторинги якості освіти, результати Зовнішнього незалежного оцінювання та Державної підсумкової атестації, атестація установ та кадрів, акредитація тощо).

Статистичні спостереження проводяться органами державної статистики через збирання статистичної звітності, здійснення одноразових обліків, переписів (опитувань), вибіркового та інших обстежень, відповідно до затвердженого Кабінетом Міністрів України плану державних статистичних спостережень або за окремими рішеннями Кабінету Міністрів України.

З метою отримання повної, всебічної та об'єктивної статистичної інформації, щодо кількості дітей шкільного віку та кількості дітей, які не навчаються для здобуття повної загальної середньої освіти (статеві-віковий склад) та причин, через які вони не відвідають загальноосвітні навчальні заклади органи державної статистики збирають звітно-статистичну

документацію за формою № 77-РВК "Звіт про кількість дітей шкільного віку" щорічно. Даний звіт складається відділами освіти райдержадміністрації та міськвиконкомів на підставі списків: дітей та підлітків віком від 6 до 18 років та дітей, яким до 1 вересня виповниться 5 років; дітей та підлітків віком від 6 до 18 років та дітей, яким до 1 вересня виповниться 5 років, з розумовими та фізичними вадами, які повинні навчатися, а також тих які не можуть навчатися, відповідно до Інструкції з обліку дітей та підлітків шкільного віку (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 р. № 646). До звіту не включаються відомості особи які вже мають повну середню освіту та станом на 1 вересня виповнилося 18 років.

Основними джерелами інформації про освіту в Україні є переписи населення, згідно з яким отримують інформацію про рівень освіти кореспондента, що дає змогу проводити аналіз за рівнем освіти населення в цілому та порівняльний аналіз освітнього рівня різних соціальних груп населення: віком, статтю, місцем проживання, видами економічної діяльності тощо. Недоліком даного джерела інформації про освіти є великий переписний період, що потребує спеціальних прийомів обробки даних. Крім цього, об'єктивна обмеженість переписного листа дозволяє включити в нього тільки невелике коло питань, що стосуються самих загальних характеристик рівня освіти населення.

Так, відповідно до Наказу Держстату України від 19.07.2012 р. № 306, до Програми Всеукраїнського перепису населення пункту 8 "Освіта і навчання" включені питання, що стосуються: відвідування дошкільного чи навчального закладу; рівня освіти та уміння читати і писати [6].

Іншим джерелом інформації про рівень освіти є вибіркового обстеження економічного активного населення, які проводяться щорічно Державною службою статистики України та містять інформацію про статеві-віковий склад населення, що має певний рівень освіти, про обсяги та рівні економічної активності, зайнятість та безробіття.

Особливість функціонування галузі середньої освіти обумовлює децентралізацію статистичних спостережень. В табл. 1 відображені форми звітності Міністерства освіти і науки, які погоджені з Державною службою статистики України [7]. Узагальнення інформації про ситуацію в секторі освіти закріплено за органами державної статистики.

Таблиця 1

Звітна документація Міністерства освіти і науки щодо середньої освіти

<i>№ з/п</i>	<i>Назва форми</i>	<i>Структура звіту та основні показники</i>
1	1-ЗСО «Звіт про продовження навчання для здобуття повної загальної середньої освіти випускниками 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»	- розподіл за регіонами випускників 9-х класів, які одержали базову загальну середню освіту і продовжують навчання для здобуття повної загальної середньої освіти.
2	ЗНЗ-1 «Звіт денного загальноосвітнього навчального закладу»	- контингент учнів за класами; - мова навчання та мова, що вивчається як предмет; - відомості про розподіл учнів за профілем навчання та поглибленим вивченням предметів; - віковий склад учнів; - змінність навчання та груп подовженого дня; - відомості про учнів, які закінчили цей клас і переведені до наступного класу або закінчили навчальний заклад; - відомості про клас і класи-комплекти; - гуртки, секції організовані закладом; - відомості про приміщення та матеріальну базу; - педагогічні працівники (осіб).

<i>№ з/п</i>	<i>Назва форми</i>	<i>Структура звіту та основні показники</i>
3	ЗНЗ-2 «Звіт вечірньої (змінної) школи»	<ul style="list-style-type: none"> - кількість класів та учнів у них на початок навчального року; - відомості про мову навчання; - кількість навчально-консультативних пунктів при школі; - відомості про учнів, які закінчили школу або переведені до наступного класу; - віковий склад учнів; - відомості про приміщення вечірніх (змінних) шкіл.
4	76-РВК «Зведений звіт денних загальноосвітніх навчальних закладів»	<ul style="list-style-type: none"> - кількість закладів, у них учнів та вчителів; - розподіл учнів за класами на початок навчального року (без учнів спеціальних шкіл (шкіл-інтернатів) та учнів спеціальних класів); - відомості про змінність навчання, групи подовженого дня, класи і класи-комплекти та окремі категорії учнів; - відомості про учнів, які закінчили цей клас і переведені до наступного класу або закінчили навчальний заклад; - віковий склад учнів; - відомості про вихователів; - відомості про гуртки, секції, організовані загальноосвітніми навчальними закладами
5	ЗВ-1 «Зведений звіт вечірніх (змінних) шкіл»	<ul style="list-style-type: none"> - загальні відомості про школу; - кількість класів (груп) та учнів в них; - віковий склад учнів; - відомості про книжковий фонд; - відомості про учнів, які закінчили школу або переведені до наступного класу; - відомості про мову навчання; - відомості про приміщення вечірніх (змінних) шкіл.
6	83-РВК «Звіт про чисельність і склад педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів»	<ul style="list-style-type: none"> - склад педагогічних працівників; - розподіл учителів, які викладають окремі предмети (уключаючи директорів закладів та їх заступників).
7	Д-4 (зведена) «Відомості про матеріальну базу денних загальноосвітніх навчальних закладів системи МОН України комунальної форми власності на початок 20__/20__ навчального року»	<ul style="list-style-type: none"> - показники матеріальної бази денних загальноосвітніх навчальних закладів; чисельність учнів, які проживають на відстані більше 3 км від закладу і потребують підвезення.
8	Д-5 (зведена) «Відомості про профільне навчання і поглиблене вивчення предметів на початок 20__/20__ навчального року»	<ul style="list-style-type: none"> - розподіл закладів і учнів за напрямами і профілями навчання; - розподіл закладів і учнів за поглибленим вивченням предметів (міська і сільська місцевість разом).
9	Д-6 (зведена) «Відомості про групування денних загальноосвітніх навчальних	<ul style="list-style-type: none"> - групування закладів I–II, I–III ступенів за кількістю класів; - групування загальноосвітніх навчальних закладів

<i>№ з/п</i>	<i>Назва форми</i>	<i>Структура звіту та основні показники</i>
	закладів за кількістю вчителів, класів і учнів та про наповнюваність класів учнями на початок 20__/20__ навчального року»	за кількістю учнів; - відомості про кількість класів з наповнюваністю учнями.
10	Д-7-8 (зведена) «Відомості про мови навчання та вивчення мови як предмета у загальноосвітніх навчальних закладах (без спеціальних шкіл /шкіл-інтернатів)»	- розподіл закладів за мовами навчання та учнів і класів у них; - відомості про заклади, в яких навчання ведеться двома і більше мовами; - розподіл учнів за мовами навчання; - розподіл закладів за мовами, що вивчаються як предмет та кількість класів (груп) у них; - розподіл учнів за вивченням мови як предмета та про вивчення мов факультативно або в гуртках.
11	Д-9 (зведена) «Відомості про загальноосвітні санаторні та спеціальні школи (школи-інтернати) на початок 20__/20__ навчального року»	- санаторні школи-інтернати (без спеціальних класів) та санаторні школи; - спеціальні школи (школи-інтернати); - спеціальні школи-інтернати; - мови навчання.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 р. № 752 "Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти", листів МОН від 20.08.2013 р. № 1/9-564 "Про подання статистичної звітності на початок 2013/2014 навчального року" та від 02.09.2013 р. №1/9-596 "Щодо подання обов'язкової державної статистичної звітності загальноосвітніми навчальними закладами та регіональними управліннями", низки інших нормативно-правових актів подання державної статистичної звітності у 2013/2014 навчальному році здійснюється з використанням програмного комплексу "Україна. ІСУО інформаційна система управління освітою".

Відповідно до встановленого порядку етапність формування електронної звітності представлена на рис. 1.

Рис. 1. Етапність формування звітності відповідно до програмного комплексу "Україна. ІСУО інформаційна система управління освітою"

[Складено автором]

Джерелом інформації про фінансування закладів освіти є Звіт про використання державного бюджету та Звіт про використання місцевих бюджетів. На рівні державних і комунальних навчальних закладів такі дані представлені у формах державної фінансової звітності: звіт одержувачів коштів державного та місцевого бюджетів "Баланс" (форма № 1); звіт про надходження та використання коштів загального фонду (форма №2д, форма №2м); "Звіт про надходження і використання коштів, отриманих як плата за послуги" (форма №4-1); звіт про надходження та використання інших надходжень спеціального фонду (форма №4-3д, форма №4-3м); звіт про надходження та використання інших надходжень спеціального фонду (форма №4-3д.1, форма №4-3м.1); "Звіт про надходження в використання коштів, отриманих на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіону" (форма № 4-4); звіт про заборгованість за бюджетними коштами (форма №7д, форма №7м); звіт про заборгованість за окремими програмами (форма №7д.1, форма №7м. 1) [8].

Фінансова звітність державних та комунальних навчальних закладів надає можливість контролюючим органам (Держказначейству України, контрольно-ревізійній службі та іншим уповноваженим органам) здійснювати перевірку ефективності та цільового використання коштів державного та місцевих бюджетів, що надаються закладу для виконання покладених на нього функцій.

Різноманітність звітності та її структури полягають в специфіці природи джерела інформації про освіту, яка характеризується взаємозалежністю та багатоаспектністю процесів, що протікають у суспільстві. Таким чином, кожне з джерел інформації має свої переваги та недоліки перед іншим в деякому аспекті, задовольняючи запити однієї з груп користувачів. Тому, різні джерела можна вважати взаємодоповнюючими, аніж взаємозамінними.

Недоліком розпорошення звітності за різними відомствами та міністерствами пов'язані з використанням різних методологічних принципів (класифікацій, концепцій та визначень) та проміжків часу; рівні агрегації; вчасності та конфіденційності інформації, помилок в одному із джерел даних.

Таким чином, для реалізації комплексного використання інформації статистичних даних з різних джерел, доцільним є використання статистичного об'єднання даних – сукупність процесів інтеграції результатів спостережень на основі спеціальних методологічних принципів з метою формування об'єднаного масиву інформації для ефективного вимірювання цільових явищ і процесів за результатами різних спостережень.

Важливим етапом у формування інформаційного забезпечення статистики середньої освіти, є використання опосередкованих джерел інформації, у тому числі моніторингові. Використання зазначених джерел, перш за все, пов'язаний з тим, що більшість явищ та процесів, які відбуваються на освітніх ринках, не можуть бути описані статистичними показниками. Не дивлячись на низку створених інституцій, у тому числі Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, Український центр оцінювання якості освіти, Державну інспекцію навчальних закладів та нормативно-правове поле забезпечення моніторингу освіти, дослідження мають ситуативний та фрагментарний аналіз.

За результатами моніторингу, як правило, не надається для широкого загалу вся виявлена інформація, оскільки центри його проведення залежні від органів управління освітою, а ті, в свою чергу, не зацікавлені у поширенні негативної інформації про роботу даної системи.

Окрім даних моніторингових досліджень до опосередкованих джерел інформації можна віднести:

1. соціологічна інформація (документи чи публічно оголошені відомості отримані в результаті соціологічних досліджень, експерименту засобом опитування, анкетувань, спостережень діяльності та її результатів суб'єктів управління загальноосвітніх навчальних закладів та інших учасників освітньої галузі);

2. державні дослідження (ЗНО, акредитація, ліцензування, атестація навчальних закладів, учнів та педагогів та інші інформаційні потреби);
3. міжнародні дослідження (TIMSS, PISA та інші).

Збирання якісних та кількісних характеристик функціонування та розвитку системи освіти необхідно здійснювати в цілях мінімізації можливих ризиків, які виникають в процесі розвитку даного сектора економіки, прийняття ефективних управлінських рішень для подальшого становлення та розвитку середньої освіти. Таким чином потреба в даній інформації для прийняття рішень значно підвищився для всіх учасників освітнього ринку.

Таким чином, інформаційне забезпечення аналізу середньої освіти в Україні (рис. 2) базується на потоках інформації від суб'єктів ринку освітніх послуг: населення, освітніх установ та підприємств. На державному рівні в неї включається ціла система органів державної влади, перш за все, Міністерство освіти і науки України, Державна служба статистики України та інші міністерства та відомства, що розглядаються як потенційні користувачі та постачальники інформації про освіту.

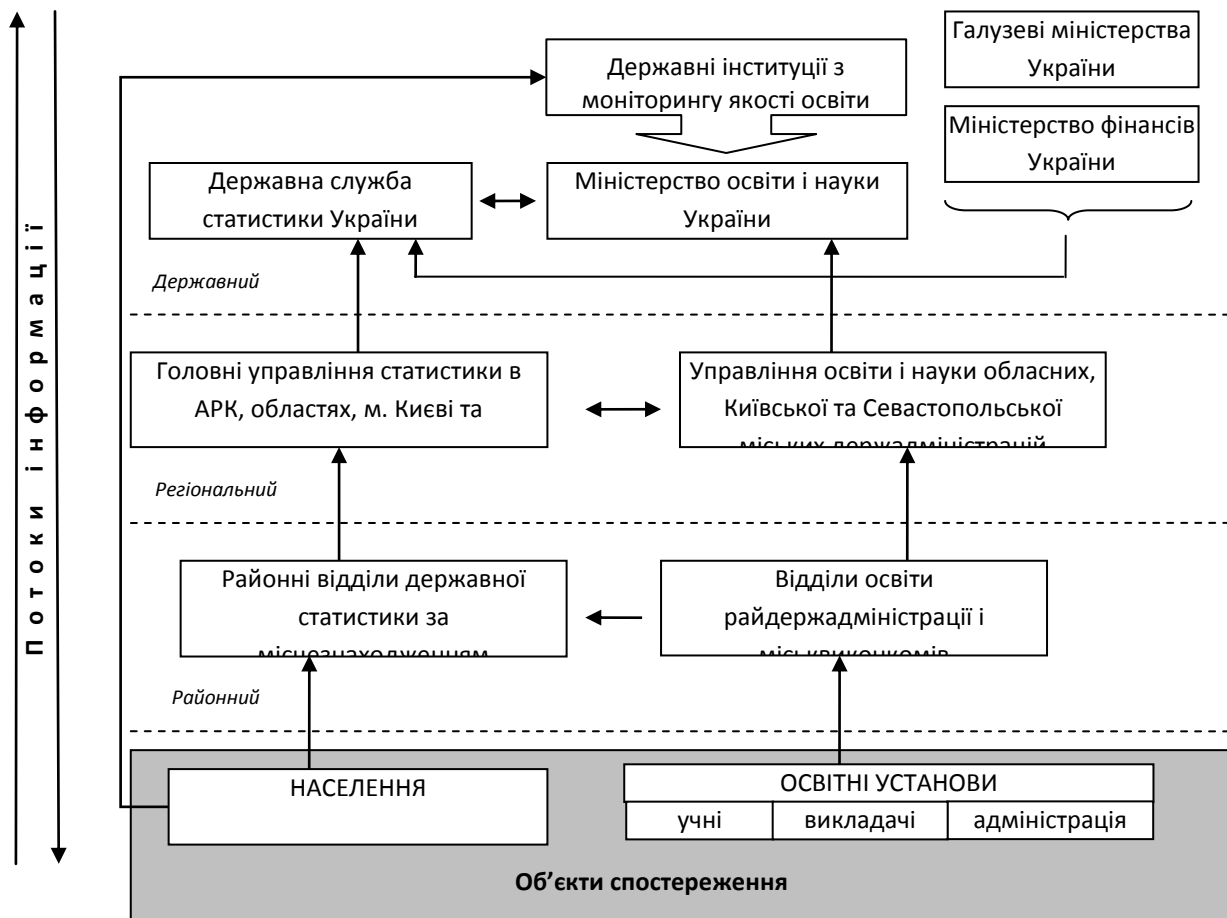

Рис. 2. Організаційна схема інформаційного забезпечення стану середньої освіти в Україні

[Складено автором]

Тобто при такій схемі враховується, що статистика освіти є міжгалузевою статистикою і включає в себе блоки демографічних, соціальних та економічних статистик, для кожного з яких характерні специфічні методи збирання та оброблення інформації.

Міжнародні порівняльні дослідження обґрунтовуються, в першу чергу, на основі статистичних даних, що описують різні аспекти функціонування освітніх систем: їх масштаб, ступінь залучення населення країни в освітній процес, доступність освіти та її тривалість, характеристики викладацького складу, фінансування освітніх закладів, навчальне та поза навчальне навантаження викладачів та учнів, зміст навчальних програм, організаційні

характеристики освіти, частка недержавного сектору, форми навчання, наповненість класів та інші.

Подібні дослідження проводяться багатьма міжнародними організаціями, більшість з них були ініційовані та реалізуються Інститутом статистики ЮНЕСКО, регіональними статистичними організаціями (Статистичне бюро Євросоюзу – Евростат; Статистичний директорат Організації економічного співробітництва та розвитку – ОЕСР); Світовим Банком, а також IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement), Eurydice.

Одним з основних особливостей міжнародних порівняльних аналізів є той факт, що в основі них лежить International Standard Classification of Education (ISCED), що розроблена як всеохоплюючий статистичний опис національних систем освіти та методології для оцінки національних систем освіти порівняно зі співставними міжнародними рівнями.

Наразі в Україні йде процес поступового впровадження даної класифікації у методологію збирання інформації про середню освіту.

Таким чином, на рис. 3 представлений загальний рух інформаційних потоків статистичної інформації з середньої освіти.

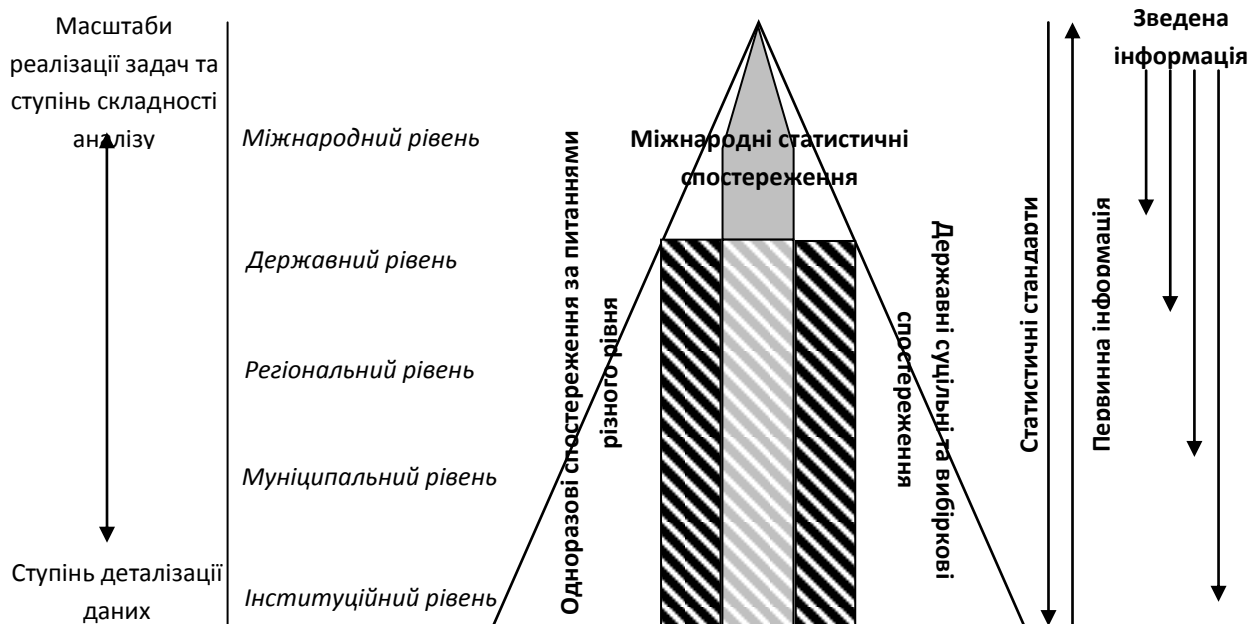

Рис. 3. Формування потоків інформації в освітній статистиці

[Складено автором]

За такого розподілення потоків інформації підтримується рух первинної інформації "знизу – вгору" та обернений зв'язок узагальненої інформації "згори – вниз".

Висновки. Незважаючи на наявність потужної інформаційно-аналітичної бази та постійного розвитку програм державних статистичних спостережень, у галузі статистики освіти існують проблеми та потенціали для подальшого її удосконалення. По перше – це задоволення якості статистичної інформації з точки зору її можливостей максимального задоволення вимог користувачів, а отже основою для прийняття управлінських рішень. У той же час, підвищення якості перш за все пов'язане з компромісом між вимогами користувачів та фінансово-технічними та організаційними можливостями органів державної статистики. По друге – вдосконалення та розширення системи показників, які дозволяють в повному комплексі відобразити новітні аспекти в розвитку середньої освіти в Україні. По третє – подальша адаптація програм спостереження до міжнародних стандартів та створення системи моніторингу.

Перспективи подальших досліджень. Враховуючи посилену увагу органів влади щодо пошуку оптимальної моделі дослідження стану загальної середньої освіти, подальші

дослідження автора із зазначеної тематики ґрунтуватимуться на побудові оптимальної системи показників.

Література:

1. Козарезенко Л.В. Особливості прогнозування результатів функціонування сфери освітніх послуг в Україні. Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Полтава, 2011.
2. Саріогло В.Г., Терещенко Г.І. Підходи до статистичного оцінювання якості загальної середньої освіти в Україні / В.Г. Саріогло, Г.І. Терещенко // Статистика України, 2008, № 3. – С. 40 - 45.
3. Калініна Л. М. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом: системи, процеси, технології: монографія / Л. М. Калініна. – К.: Інформатодор, 2008. – 475 с.
4. Калачова И. Использование административных данных в социальной статистике / И. Калачова // Семинар по вопросам использования административных данных в статистике. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.insee.fr/en/insee-statistique-publique/colloques/ussa/pdf/kalachova_doc_ru.pdf.
5. Закон України "Про державну статистику", № 2614-ХІІ – Верховна Рада України від 17.09.1992 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2614-12>.
6. Програма Всеукраїнського перепису населення, затверджена наказом Держкомстату України від № 306 від 19.07.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrcensus.gov.ua.
7. Наказ Про затвердження Порядку погодження органами державної статистики методології та звітної документації, що пов'язана зі збиранням та використанням адміністративних даних, № 33 – Державний комітет статистики України від 30.01.2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.gov.ua/norm_doc/2009/33_2009.
8. Шкільний бюджет у сучасних умовах [Текст] : практико-орієнтов. посіб. для директора шк. / О.В. Ковальчук [та інші]; заг. ред. Ю.В. Шукевич; Асоціація керівників шкіл м. Києва. - К. : Факт, 2009. - 144 с.
9. Аналітична доповідь про стан моніторингу якості освіти в Україні / МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти» // за заг. ред. І.Л. Лікарчука. – К.: МБО «Центр тестових технологій і моніторингу якості освіти»; Х.: Факт, 2011. – 96 с.
10. Гохберг Л.М., Ковалева Н.В. Актуальные направления совершенствования статистики образования / Л.М. Гохберг, Н.В. Ковалева // Вопросы образования, 2004, № 1. – С. 274 - 278.
11. Методологічні положення зі статистики освіти / за ред. Калачової І.В. – К.: Державний комітет статистики України, 2011. – 19 с.
12. Использование административных и вторичных источников данных в социальной статистике - Руководство по применению и практике / Европейская экономическая комиссия ООН. Нью-Йорк и Женева, 2011. – 98 с.

Інформаційне забезпечення статистичного вивчення середньої освіти в Україні

Ганюкова А.Ю., аспірант,

Національна академія статистики, обліку та аудиту

У статті проаналізовано джерела формування інформаційного забезпечення статистичного вивчення функціонування середньої освіти в Україні, що є базою для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень в соціальній політиці. Розглянуто опосередковані джерела інформації, у тому числі моніторинги та дослідження міжнародних та регіональних організацій. Визначено основні недоліки та обґрунтовано можливі напрямки удосконалення сучасного інформаційного забезпечення.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, моніторинг, середня освіта, спостереження, статистичне вивчення.

**THE INFORMATION SUPPORT OF STATISTICAL STUDY OF SECONDARY
EDUCATION IN UKRAINE**

*Ganyukova A.Yu., graduate student,
The National Academy of Statistics, Accounting and Auditing*

In article is devoted to the sources information formation support of statistical studying of functioning of secondary education in Ukraine which is base for adoption of scientifically reasonable administrative decisions in social policy. Indirect sources of information, including monitoring's and researches of the international and regional organizations are also considered. The main shortcomings are defined and the possible directions of improvement of modern information support are proved.

Key words: information support, monitoring, supervision, secondary education, statistical studying.

Надійшла до редколегії: 20.03.2014 р.

Науковий керівник: Парфенцева Н.О., професор, д.е.н.